

ZAŁĄCZNIK 2 WYTYCZNE OPRACOWANIA DOKUMENTACJI

Opracowanie tekstowe powinno zawierać:

1. Dane wykonawcy (nazwa, adres, e-mail, nr tel.).
2. Tytuł opracowania: typ ekspertyzy, nazwa obszaru Natura 2000.
3. Opis metodyki prowadzonych badań dla poszczególnych gatunków lub siedlisk przyrodniczych wraz z terminami przeprowadzonych wizji terenowych.
4. Wykaz siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt objętych ekspertyzą.
5. Opis terenu objętego inwentaryzacją wraz z opisem m.in. ościennych terenów pod kątem szlaków komunikacyjnych, jednostek osadniczych, form użytkowania terenu, lasów, wód powierzchniowych, infrastruktury technicznej i turystycznej.
6. Opis wyników inwentaryzacji, w tym:
  - a) Lokalizację miejsc, w których stwierdzono poszczególne gatunki zwierząt, roślin siedlisk przyrodniczych wraz z podaniem współrzędnych geograficznych (podanie współrzędnych X i Y w układzie współrzędnych prostokątnych płaskich PL-1992), działek ewidencyjnych, podziału administracyjnego (gmina, powiat,);
  - b) określenie przybliżonej liczebności populacji roślin i zwierząt; w przypadku nietoperzy liczebność populacji podać z podziałem na populację osiadłą oraz migrującą (rozrodczą i zimującą);
  - c) opis zdjęć fitosocjologicznych wykonanych w obrębie siedlisk przyrodniczych;
  - d) dodatkowo należy wypełnić pkt 1.5 z ppkt oraz 2.6 z ppkt „Szablону projektu dokumentacji Planu”.
7. Ocenę przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, w tym:
  - a) określenie stanu zachowania populacji poszczególnych gatunków lub siedlisk przyrodniczych zgodnie z metodyką monitoringu GIOŚ;
    - siedliska przyrodnicze: ocena parametrów siedliska przyrodniczego (zgodnie z metodyką GIOŚ) wraz ze wskaźnikami kardynalnymi
    - gatunki roślin i zwierząt: wskaźniki i ocena stanu ochrony gatunku, wskaźniki stanu populacji, wskaźniki stanu siedliska (zgodnie z metodyką GIOŚ) wraz ze wskaźnikami kardynalnymi;
  - b) ocenę stanu ochrony gatunków ptaków w obszarach Natura 2000 zgodnie z metodyką opisaną w publikacjach m.in. Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015 *Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ Warszawa*: Ocenie podlegają: parametr stanu populacji – wskaźnik liczebności, parametr stanu siedliska – wskaźnik

powierzchnia obszaru funkcjonalnego, parametr szanse zachowania gatunku – ocena ekspercka; Ocenę stanu ochrony dokonuje się w 4 aspektach: na podstawie dostępnych danych, po weryfikacji, ocena stanu ochrony stanowiska, Ogólna ocena stanu ochrony gatunku;

- c) ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony z uzasadnieniem - oparta na parametrach i skali określonej w załączniku do *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru natura 2000* (Dz. U., nr 34 poz. 186 ze zm.) w której „FV” oznacza stan właściwy, „U1 – niezadowolający”, „U2 – zły”;
  - d) dodatkowo należy wypełnić formularze referencyjnego i rzeczywistego stanu ochrony – pkt 3 z ppkt „Szablonu projektu dokumentacji Planu”.
8. Identyfikacje oraz opis istniejących i potencjalnych zagrożeń dla populacji poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru (dla gatunków lub siedlisk przyrodniczych) – pkt 4 „Szablonu projektu dokumentacji Planu”. Zagrożenia należy ustalić poprzez podanie kodu zagrożenia i jego nazwy, zgodnie z Instrukcją do wypełniania SDF wraz z załącznikami.
  9. Identyfikację celów działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 - pkt 5 „Szablonu projektu dokumentacji Planu”.
  10. Propozycje działań ochronnych (w tym wskazanie proponowanych działań związanych z ochroną czynną, działań związanych z ochroną bierną, działań związanych z utrzymaniem bądź modyfikacją metod gospodarowania oraz konieczności uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony oraz zwiększenie powierzchni siedlisk gatunku objętych ochroną w ramach obszaru Natura 2000) – pkt 6 „Szablonu projektu dokumentacji Planu” z wyłączeniem wskazania podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań.
  11. Opis propozycji ustaleń i wskazań do planów/ programów/ projektów dotyczących zagospodarowania przestrzennego pod kątem ochrony przedmiotów ochrony, objętych wpływem ww. dokumentów planistycznych – pkt 2.5 oraz pkt 7 „Szablonu projektu dokumentacji Planu”.
  12. Wskazanie konieczności i sposobu prowadzenia monitoringu stanu zachowania poszczególnych gatunków.
  13. Wskazania do monitoringu realizacji działań ochronnych.
  14. W przypadku, gdy występowanie danego gatunku nie zostanie potwierdzone podczas badań terenowych i wykazany zostanie brak siedlisk tego gatunku w granicach obszaru Natura 2000, zaproponować wykreślenie gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru oraz przedłożyć uzasadnienie merytoryczne możliwych powodów zaistnienia takiej sytuacji. Analogicznie, w przypadku stwierdzenia występowania w granicach

obszaru innych – niewymienionych w SDF-ie obszaru – gatunków z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej lub gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG dokonać analizy, czy populacja danego gatunku spełnia kryteria uznania go za przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 – jeśli tak winny zostać one poddane ocenie tak samo jak przedmioty ochrony wymienione w SDF obszaru; w przypadku siedlisk przyrodniczych – analogicznie.

15. Propozycje zmian w SDF: winny zawierać nadanie ocen poszczególnych parametrów (zgodnie z rozdziałem 3 SDF); opis wartości przyrodniczej obszaru w zakresie inwentaryzowanej grupy gatunków lub siedlisk przyrodniczych (zgodnie z rozdziałem 4.2 SDF) oraz propozycje włączenia/wyłączenia siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków do/z granic obszaru Natura 2000 wraz z uzasadnieniem; propozycje zmian należy przedstawić w pkt 9 z ppkt „Szablonu projektu dokumentacji Planu”.
16. Wykaz literatury wykorzystywanych publikacji wg wzoru podanego w pkt 12 „Szablonu projektu dokumentacji Planu”.
17. Wykaz załączników w wersji elektronicznej: mapy, ESRI shapefile (*.shp), dokumentacja fotograficzna i inne.

Opracowanie dokumentacji w formie danych przestrzennych (GIS) zawierać będzie:

1. Zaznaczenie stanowisk (punkt) i siedlisk (poligon) każdego ze gatunków w GISie (zgodnie ze standardem) lub na mapach ortofoto 1:10 000 / 1: 25000.
2. Zaznaczenie stanowisk (punkt) i siedlisk (poligon) każdego siedlisk przyrodniczych w GISie (zgodnie ze standardem) lub na mapach ortofoto 1:10 000 / 1: 25000.
3. Zestawienie rodzajów użytków gruntowych położonych w Obszarze, w szczególności w obrębie przedmiotów ochrony, dla których ochrony Obszar ten został utworzony, z uwzględnieniem danych z ewidencji gruntów przekazanych przez Zamawiającego.
4. Zestawienie powierzchni poszczególnych siedlisk przyrodniczych oraz powierzchni poszczególnych stanowisk gatunków i ich siedlisk w Obszarze.
5. Wykaz działek, w obrębie których występują poszczególne stanowiska gatunków i ich siedlisk w Obszarze.
6. Wersję cyfrową mapy (jpg, pdf) z podkładem ortofoto i z naniesioną granicą Obszaru i granicami administracyjnymi; naniesioną informacją nt. działek; charakterystycznych elementów terenowych oraz naniesioną informacją z warstw wektorowych dotyczącą zleconej ekspertyzy; występowania gatunków oraz ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w Obszarze lub proponowanymi do włączenia do przedmiotów ochrony; zagrożeń istniejących i potencjalnych; miejsc lub powierzchni przeznaczonych do

monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych; działań/zadań ochronny czynnej gatunków oraz ich siedlisk działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania; ustaleń i wskazań do planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego; pozostałych informacji, które są niezbędne do zobrazowania ustaleń planu ochrony (m.in. szlaków komunikacyjnych, jednostek osadniczych, form użytkowania terenu, lasów, wód powierzchniowych, infrastruktury technicznej i turystycznej).

7. Pliki ESRI shapefile (*.shp) z ww. danymi w układzie PL 1992, które zostaną oddzielnie przekazane Zamawiającemu.